

Programma Gezondheid

1. Verwachte afwijking van de begroting

Op basis van de realisatie over de eerste zeven maanden wordt voor 2018 een (incidenteel) financieel resultaat geprognoseerd van € 230.000 (1,3 %). Deze uitkomst is per saldo een gevolg van lagere kosten door vacatures/lagere inschaling en hogere inkomsten bij reizigersvaccinatie en arrestantenzorg. Tevens is dit jaar nog sprake van subsidie voor artsen in opleiding. Door een wijziging van de opleidingsstructuur (artsen tijdens opleiding niet langer in dienst van GGD) in combinatie met het door de GGD gevoerde personeelsbeleid vindt in 2019 een (financiële) omslag plaats. Deze omslag zal de nodige aandacht krijgen in de kaderbrief voor 2020.

Inhoudelijk worden de beoogde reguliere werkzaamheden overeenkomstig de planning verricht. Bovendien zijn, naar aanleiding van het onderzoek naar de uitvoering jeugdgezondheidszorg (JGZ 3.0), de nodige projecten opgestart. In 2018 staat de uitwerking van de volgende lijnen centraal:

1. duidelijkheid over kaders, verantwoordelijkheden en facilitering van teams;
2. een gedragen visie op jeugdgezondheidszorg en de manier waarop die gaat worden vormgegeven passend bij het gedachtegoed van LPK;
3. starten en doorgaan met pilots die passen bij de gekozen richting;
4. opstellen van een innovatie-agenda voor 2019 en verder.

De uitwerking komt in de komende vergaderingen van de bestuurscommissie Gezondheid aan de orde.

2. Indicatoren 2018

In het kader van de ontwerpbegroting 2018 heeft de Bestuurscommissie Gezondheid indicatoren vastgesteld. De betrouwbaarheid van de cijfers is niet geheel op orde. Definiëring en registratie verdienen nog de aandacht. Landelijk (GGDGHOR NL, VNG, VWS) duurt ook de discussie voort over het vaststellen van betekenisvolle indicatoren voor de publieke gezondheid. In uw vergadering van 15 november zal in samenhang met het vast te stellen beleidsplan 2019 – 2022 een nieuwe set indicatoren worden voorgelegd waarvan de uitkomsten met de nodige betrouwbaarheid kunnen worden geduid.

Er is in het navolgende voor gekozen de eigen uitkomsten landelijk te vergelijken met GGD'-en die de JGZ 0 – 19 jaar uitvoeren en een nagenoeg zelfde inwonertal hebben (+/- 100.000 inwoners). De **referentiegroep** bestaat op basis daarvan uit de GGD'-en Groningen, Twente, Gelderland-Midden, West-Brabant en Hollands Noorden.

Pijler 1: Monitoring, signalering en advies:

Percentage verwezen kinderen naar extern

Het betreft het aantal verwezen unieke kinderen afgezet tegen het totaal aantal kinderen dat gezien is door de JGZ in de eerste vier maanden van 2018.

Indicator	2018-7	2017	Referentie groep 2017
Percentage verwezen kinderen extern	5,1%	4,7%	7,5%

Percentage gebruik meldcode kindermishandeling

Bij verdenking van kindermishandeling treedt de meldcode in werking. Het percentage betreft het aantal unieke cases afgezet tegen het totaal aantal kinderen gezien tijdens het contactmoment, onafhankelijk van eventuele melding AMK.

Indicator	2018-7	2017	Referentie groep 2017
Percentage gebruik meldcode kindermishandeling	0,1%	0,09%	0,18%

Aantal signalen/matches geregistreerd in Verwijsindex

De verwijsindex is een digitaal contactstelsel waarin professionals (leerkrachten, thuishulpverleners, begeleiders en hulpverleners) hun betrokkenheid bij een jeugdige (0-23 jaar) kunnen aangeven door middel van een signaal.

Als twee of meer van die professionals zo'n signaal afgeven is er sprake van een match. Alle verschillende ondersteuners binnen één signaal worden als aparte match geregistreerd.

Indicator	2018-7	2017
Aantal signalen GGD geregistreerd in Verwijsindex	270	378
Aantal matches in Verwijsindex	805	557

Percentage kinderen met overgewicht in groep 7

In het huidige beleidsplan van GGD Fryslân is, wat betreft de bovenlokale aanpak, gekozen voor de focus op twee leefstijlthema's, namelijk alcohol/drugs en overgewicht. In het verlengde daarvan zijn deze en de volgende indicator opgenomen. Het percentage geeft de verhouding tussen het aantal kinderen in groep 7 met overgewicht (excl. obesitas) en het totaal aantal kinderen in groep 7.

Indicator	2018-7	2017	Referentie groep 2017
Percentage kinderen met overgewicht in groep 7	9,4%	10,5%	13,9%

Percentage jongeren dat in de afgelopen 4 weken alcohol heeft gedronken in klas 1 en 2 Voortgezet Onderwijs (VO)

Evenals de voorgaande indicator opgenomen op basis van de keuze in het beleidsplan GGD Fryslân. Geeft de verhouding tussen het aantal kinderen in klas 1 en 2 VO dat de afgelopen vier weken heeft gedronken en het totaal aantal kinderen in de bezochte klassen 1 en 2 VO.

Indicator	2018-7	2017	Referentie groep 2017
Percentage jongeren dat in de afgelopen vier weken heeft gedronken in klas 1 en 2 Voortgezet Onderwijs	11,5%	10,7%	12,4%

Pijler 2: Uitvoering gezondheidsbescherming

Opkomst groeps vaccinatie

Het Rijksvaccinatieprogramma beschermt kinderen tegen een aantal ernstige infectieziekten. De vaccinatiegraad moet ten minste 90% zijn om voldoende bescherming te verkrijgen voor de groep (herd-immunity).

De indicator geeft inzicht in de opkomst voor de (groeps)inenting van bof, mazelen en rode hond (BMR) en difterie, tetanus en polio (DTP) op de leeftijd van 9 jaar.

In het tweede halfjaar krijgen degene die niet zijn geweest een nieuwe oproep. De effecten daarvan zijn niet zichtbaar in de Bestuursrapportage over 8 maanden maar wel in de jaarrekening.

Met de tweede oproep verwachten we nog boven de 90% uit te komen, maar de trend is zorgelijk. Landelijk beraadt men zich op acties om de trend om te kunnen buigen. In het verlengde daarvan en na het bekend worden van het RVP-budget in de decembercirculaire gemeentefonds zal de Bestuurscommissie Gezondheid worden geïnformeerd over extra inspanningen van de GGD op dit terrein.

Indicator	2018-8	2017-8	2017
Opkomstpercentage BMR 9 jaar	88,7%	90,5%	93,9%
Opkomstpercentage DTP 9 jaar	90,0%	90,0%	95,1%

Percentage indicaties Stevig Ouderschap

Stevig Ouderschap is opgenomen in het basispakket met de aanname dat, inclusief prenataal voor 6% van het aantal huishoudens extra ondersteuning op zijn plaats is.

Indicator	2018-7	2017
Percentage indicaties Stevig Ouderschap	7,1%	6,0%

Aantal geïnfecteerde meldingsplichtig categorie A, B1, B2 en C

Betreft het aantal verplichte meldingen van artsen in het werkgebied overeenkomstig artikel 22 van de Wet Publieke Gezondheid.

Indicator	2018-7	2017-6	2017
Aantal geïnfecteerde meldingsplichtig categorie A, B1, B2 en C	123	119	284

Pijler 3: Crises en calamiteiten

Gemiddeld aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door de GGD in opgeschaalde vorm zijn ondersteund.

Het gemiddeld aantal incidenten betreft het totale aantal incidenten in het werkgebied afgezet tegen het aantal gemeenten in het werkgebied. In de eerste zeven maanden van 2018 zijn er drie incidenten geweest.

Indicator	2018-7	2017
Gemiddeld aantal incidenten met dreigende maatschappelijke onrust die door GGD in opgeschaalde vorm is ondersteund	0,3 jaarbasis	0,5

Pijler 4: Toezicht:

Uitgevoerde inspecties kinderopvang

Naar aanleiding van het niet realiseren van de geplande inspecties in 2017 heeft de uitvoering dit jaar de bijzondere aandacht. Bewust is sprake van een personele overcapaciteit van 10% teneinde (langdurig) ziekteverzuim en (onverwachte) toename van locaties te kunnen opvangen. De verwachting is dat hiermee de inspecties kinderopvang in 2018 voor 100% worden gerealiseerd.

Indicator	2018-7	2017
% uitgevoerde inspecties kinderopvang	66%	92%
% uitgevoerde inspecties gastouderopvang (norm 5%)	3%	5%

3. Overige onderwerpen

Personen met verward gedrag

GGD Fryslân zal voor 18 september subsidie aanvragen bij ZonMw voor het doelmatig en doeltreffend organiseren van niet-acute lokale en/of regionale advies- en meldpunten voor mensen die de grip op hun leven (tijdelijk) kwijt zijn. De subsidie die aangevraagd kan worden bij ZonMw bedraagt maximaal € 125.000,- per project en heeft een looptijd van maximaal 12 maanden.

Het portefeuilleoverleg Sociaal Domein Fryslân heeft eind april besloten tot het starten van een verkenning naar de structurele borging (bestuurlijk, organisatorisch en financieel), vanaf 2020, van de gemeentelijke inzet bij aanpak Personen met Verward Gedrag bij GGD Fryslân als onderdeel van de Veiligheidsregio Fryslân. De resultaten van de verkenning kunnen naar verwachting eind dit jaar worden voorgelegd aan eerdergenoemd portefeuilleoverleg.

Wijk GGD-er

De pilot met de wijk GGD-er is begin dit jaar gestart in Heerenveen. Op basis van een tussenevaluatie heeft genoemde gemeente besloten ook volgend jaar met de inzet van een wijk GGD-er door te gaan. Landelijk zijn opnieuw middelen beschikbaar gesteld voor de invoering van een wijk GGD-er (in 20 gemeenten) die past bij de lokale (zorg)structuur. Gemeenten kunnen een aanvraag daarvoor indienen bij ZonMw.

Huisartsenzorg Leeuwarden

Op verzoek van De Friesland Zorgverzekeraar overlegt GGD Fryslân op dit moment met een externe partij over de ondersteuning van de huisartsen in Leeuwarden in het kader van de zorg aan agressieve cliënten. Gelet op de verbinding met het dossier personen met verward gedrag wordt de gevraagde ondersteuning van belang geacht.

Supranet Community

GGD Fryslân verricht voorbereidende werkzaamheden ten behoeve van de deelname aan het Landelijk Suïcide Preventie Actienetwerk (SUPRANET). Het netwerk heeft tot doel de samenwerking rond suïcidepreventie tussen partijen binnen én buiten de zorg te versterken. Zij zal zich daarbij richten op vroeg signalering en verbetering van de kennis om suïcidaal gedrag te herkennen en te behandelen. Op dit moment wordt nagedacht over de mogelijkheden (in samenhang met ambitie gemeenten op dit onderwerp) de werkzaamheden de komende jaren te continueren. Het onderwerp zal voor de novembergvergadering van de Bestuurscommissie Gezondheid worden geagendeerd.

Academische werkplaats

In de oktobervergadering van de Bestuurscommissie Gezondheid zal een voorstel worden voorgelegd over de doorstart van de Academische Werkplaats Noord-Nederland. De werkplaats zal functioneren als koepel voor de drie GGD'en van Drenthe, Groningen en Fryslân met daarnaast het vervullen van het eigenaarschap van bovenregionale projecten. Dit alles uiteraard in verbinding met RUG/UMCG. Separaat wordt een Academische Werkplaats AntiBioticaResistentie (ABR) opgericht.

Extra inzet statushouders

Vanuit het Uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom zijn voor de uitvoering van de publieke gezondheidszorg voor deze doelgroep extra middelen toegekend aan de GGD. Deze extra middelen zijn met name ingezet voor de uitvoering van jeugdgezondheidszorg (inventariseren gezondheidssituatie en vaccinatiestatus) en de inzet van tolken. Verder heeft de GGD in afstemming met gemeenten voorlichtingsactiviteiten georganiseerd over diverse gezondheidszorg onderwerpen specifiek gericht op deze doelgroep. Ook hebben hygiëne inspecties plaatsgevonden bij collectieve woonvormen voor jonge alleenstaande statushouders (in het kader van voorkoming van uitbraken van infectieziekten). In 2019 zal, zoals toegezegd in de bestuurscommissie Gezondheid, een bijeenkomst worden georganiseerd over het thema statushouders en publieke gezondheid.